

Maa- ja metsätalousministeriö

Turtola 6.6.2024

kirjaamo.mmm@gov.fi

Siian verkkokalastuksen solmuvälistä ja sen muuttamisesta

Lausuntopyyntönnö 25.3.2024 VN/14575/2024

Kalastusasetuksen tuoreen muutoksen (2022/847) mukaan siian verkkokalastuksessa solmuvälin tulee Perämeren eteläpuolella olla vähintään 45 millimetrin vuoden 2024 alusta alkaen. Muutoksen tavoitteena on parantaa erittäin uhanalaisten vaellussiikakantojen tilaa. Merenkurkun alueella asetus astuu voimaan 1.7.2024.

MMM haluaa muuttaa asetusta ennen kuin se on astunut edes voimaan. Maa- ja metsätalousministeriön muistiossa viitataan LUKE:n keskeneräiseen tutkimukseen. Miksi MMM on tilannut LUKE:lta tutkimuksen tällaisessa tilanteessa?

Tutkimuksesta

Yksivuotinen tutkimus on keskeneräinen. Tutkittujen siikojen geneettistä alkuperää ei ole vielä selvitetty. Näin ollen myös MMM:n muistio sisältää epämääräisyyksiä ja tulkinnanvaraa. Huoli ahvenkannoista näyttää voittavan huolen erittäin uhanalaisista siikakannoista. Muistioon on kerätty kaikki mahdolliset voimaperäistä karisiian kalastusta tukevat perusteet.

Tutkimus on muistion mukaan ”*käsitelty Luonnonvarakeskuksen ja soveltamisalueen keskeisten osapuolten kanssa*”. Tietävästi Tornionjoen vaellussiikakannoista huolta kantavat eivät ole olleet kyseinen keskeinen osapuoli.

Tutkimuksen mukaan ”*kesäaikaan karisiikaa pyydetessä kalastuspaikan syvyyden tulisi olla varovaisesti määritettynä vähintään 20 m, jotta vaellussiian osuus saaliissa jää vähäiseksi. Pidemmällä aikavälillä (2014-2021) kerätyn kaupallisen kalastuksen saalisaineiston (EU-Tiedonkeruu) perusteella myös 5-18 m syvyyksistä saadaan huomattavissa määrin vaellussiikaa, vaikka vuoden 2023 koekalastuksissa ja saalisnäytteissä otos ei riittänyt tämän syvyysalueen arviointiin.*”

Pyynnin kannattavuus

Karisiikaa täydentävästi pyytäviä on alle 10 kalastajaa. Vaellussiian pyynti on kannattavampaa, kuin karisiian pyynti kalan koon perusteella. Asetuksen kohteena olevan karisiian kalastuksen merkitys kalastajille on täydentävänä pyyntinä sekundäärinen. Merkitys ei liene niin suuri, että jo ennestään vaellussiian suojelemiseksi säädettyjä riittämättömiä solmuvälisäädöksiä kannattaisi löysentää ennen kuin edellinen asetus on astunut edes voimaan.

Tutkimuksessa ja asetusehdotuksessa viitataan vähintään 20 metrin syvyyteen. ”Valvonnan helpottamiseksi” 20 metrin syvyys määriteltäisiin ristiriitaisesti keskisyvyyden mukaan. Keskimääräinen 20 m syvyys ei perustu tutkimukseen. Keskimääräinen 20 m syvyys voi epämääräisenä mahdollistaa sääntelyn kiertämistä.

Isossa kuvassa, kalastuslain tarkoituksen mukaan, vaakakuppiin asettuvat erityisesti Tornionjoen ja muiden jokien erittäin uhanalaisten vaellussiikakantojen kohtelu ja toisaalta karisiian hiukan voimakkaampi hyödyntäminen. Asetusesityksessä voi nähdä jopa tuulahduksen aluepolitiikasta. Maa- ja metsätalousministeriön elinkeinokalatalousosaston suosiossa on lohien kalastuksen tapaan selkeästi myös siian merikalastus vaelluskalakantojen ja jokikalastuksen kustannuksella.

Kyseisellä Merenkurkun alueella 1.7.2024 voimaan tuleva asetus solmuvälimuutoksesta vaellussiikakantojen suojelemiseksi kahdella millimetrillä, oli muutoinkin lähinnä kosmeettinen. Keskeneräinen tutkimus ei anna tieteellisiä edellytyksiä verkkojen solmuvälien muuttamiseksi.

Tornio-Muoniojokiseura ei näe mitään perusteltua syytä tehdä esitettyä asetusmuutosta.

Tornio-Muoniojokiseura ry

Kalervo Aska pj.